

*Festas Patronals
2006*

Alfara del Patriarca

AJUNTAMENT D'ALFARA DEL PATRIARCA

Plaça Sant Joan de Ribera, 4 * 46115 Alfara del Patriarca
Telèfon 96 139 19 46 * Fax 96 139 56 61
E-mail afpatriarca@cv.gva.es

CORPORACIÓ MUNICIPAL

ENRIC M. CUÑAT
Alcalde

COMISSIÓ DE GOVERN

JUAN GABRIEL SEPÚLVEDA MUÑOZ
Delegat de Serveis Urbans
AMADOR GARCIA APARICIO
Delegat de Serveis Ciutadans de Benestar
RAFAEL MARQUÉS BRISA
Delegat de Foment

CONCEJALS

MARISA ALMODÓVAR TORRES
Delegada de Família
JOSÉ FRANCISCO PERIS LÓPEZ
Delegat del Cicle Integral de l'Aigua
JUAN ANTONIO CASTELLÓ GAMÓN
SALVADOR CHIRALT BAILACH
AMPARO FAULÍ FITÓ
MIQUEL ÀNGEL MARTÍNEZ GASCÓ
PURA SÁNCHEZ PÉREZ
Delegada d'Agricultura
RICARDO PEINADO GONZÁLEZ
Secretari-Interventor

TELÈFONS D'INTERÉS

Emergències	112
Polícia Local	607 903 901
Consultori de Salut Alfara	96 139 44 12
Centre de Salut Moncada	96 130 02 99 / 16 89
Farmàcia Remedios Valls	96 139 43 74
C.P. San Juan de Ribera	96 139 31 67
C.P. Ramón y Cajal	96 139 09 29

Salutació

Durant els últims anys he tingut l'alta oportunitat de saludar des d'estes pàgines a tots els ciutadans d'Alfara del Patriarca i a quants ens visiten amb ocasió de les festes, bé perquè tenen ací els seus orígens familiars, bé perquè tenen amics amb qui volen compartir este temps de memòria, de celebració de la nostra forma de ser i de convivència.

Torne a fer-ho enguany amb els mateixos sentiments amb què vaig fer la primera salutació de festes. Vull compartir amb tots els veïns el patriotisme ciutadà, elemental i inofensiu, de sentir estima per aquelles coses nostres que la mereixen. Vull compartir, igualment, l'esperança il·lusionada que cada vegada hi haja més i millors realitats de què sentir-nos satisfets, que la nostra ciutat ofereisca més oportunitats als seus ciutadans per a poder desplegar tots els seus projectes de vida de forma lliure i solidària.

Les festes ens permeten recordar la nostra història i actualitzar les nostres tradicions, són una ocasió de convivència, eixa virtut mínima que fa compatibles els distints modes de ser individuals i que permet actuar i treballar de forma conjunta pel bé de tots. Les festes són expressió de ciutadania i per a disfrutar plenament d'elles hem de tindre una actitud tolerant i participativa perquè ningú puga sentir-se exclòs d'esta celebració de la nostra voluntat de viure i treballar junts, de ser ciutadans d'Alfara del Patriarca.

Per estes raons, agraïsc molt cordialment el treball de les distintes clavaries i associacions que han preparat durant tot l'any el programa de festes que es presenta i en nom seu invite tots els veïns i a quants ens visiten estos dies a participar en estes festes en la millor harmonia.

Enric M Cuñat Sesé
Alcalde

Fer Festes

Es que parlem valencià estem familiaritzats amb frases com "fer festes" que associem a l'alegria, al somriure que desperten en nosaltres les gràcies dels xiquets de bolquers que consistixen en coses tan senzilles com badallar, desemperesir-se o, simplement, dormir amb placidesa incapaç d'advertir que no ens cansem de mirar-los embobats. Açò ens fa bé, treu a la llum la nostra capacitat de tendresa, al mateix temps que ens fa desitjar o enyorar la innocència, contemplant el misteri de la vida sempre graciosa, sempre regal de Déu i mai merescut. Fer festa està també associat a la contemplació del que hem fet, donant gràcies a Déu que va posar en les nostres mans les necessàries ferramentes de la salut, el temps, la intel·ligència, així com la voluntat de servei que ens van aconsellar sempre els pares i educadors.

Festa és sempre sinònim de descans i alegria però mai d'inactivitat o avorriment. El descans de la festa és activitat tan lligada a l'acció de gràcies com al penediment pels actes en què no hem estat a l'altura. Per això, és també en el descans contemplatiu i autocrític on se sol forjar la projecció de futur sempre perfectible. No debades hem dit tantes vegades que el descans consistix a canviar d'activitat i açò cal fer-ho inclús dins de la mateixa activitat: cap llenyater dels boscos podrà realitzar la seua tasca amb eficàcia si no decidix de tant en tant "perdre temps" esmolant les seues destrals; a tot pintor o escultor el veiem ben sovint distanciar-se de la seua obra, concentrar-se en silenci, per a decidir-se a continuar treballant o a trencar-los esbossos i començar novament buscant la perfecció. De fet, els rajos X han descobert en els quadros dels grans mestres de la pintura nombrosos penediments que van significar desestimar un primer projecte per un altre millor.

Abunden ja massa les persones que mai tenen de què penedir-se, encara que es troben en un mar de confusions o en un carreró sense eixida. Però guiats per la fe, podem i devem i volem eixir per on erròniament hem entrat, perquè en cas contrari intentaríem colpejar amb el nostre cap el mur que ens tanca el pas amb la delirant esperança que el mur cedirà a la nostra cabuderia. Posicionar-los en la tossuderia només ens pot portar a eixe disfressat plor que és la carcallada, però mai al somriure seré, agraït de canviar a temps, eixint del nostre error.

Es sants a qui dediquem les nostres festes ens inviten a l'acció de gràcies i al penediment de tot allò que no coincideisca amb la Paraula de Déu, el qual sempre està disposat a regalar-nos el seu amor en grau superlatiu que suposa el seu perdó. Només acceptant nostra necessitat ser perdonats podrem experimentar l'alegria de perdonar als altres. Major llibertat, major festa, major alegria no existix.

Álvaro Martínez Soriano
Rector

Festes Patronals
2006

Programa de Festes

Alfara del Patriarca

Dissabte 5

- 18:00 hores Vaquetes i bou en puntes.
- 24:00 hores Dos bous embolats. Ramaderia de Fernando Machancoses de Cheste.

Dissabte 12

- 18:00 hores Vaquetes i bou en puntes.
- 20:00 hores Comencen les 24 hores de futbol-sala al Poliesportiu Municipal, organitzades per les Filles de Maria i els clavaris de Santa Bàrbara.
- 24:00 hores Dos bous embolats. Ramaderia de Fernando Machancoses de Cheste.

Diumenge 13

- 18:00 hores Al carrer Major, tradicional partida de festes a Llargues i Ratlles, entre: Adrian I, Félix, Boro i Oñate contra Pedro, Solaz, Pedrito i Tino. Amb la col·laboració del SARC.
- 20:00 hores Gran Final de les 24 hores de futbol-sala.

Dilluns 14

- 13:00 hores Volteig general de campanes, anunciant la festa de la Mare de Déu d'Agost.
- 18:30 hores Passacarrer pels principals carrers de la població amb les tradicionals alfàbegues fins a l'església, on es farà ofrena a la Mare de Déu d'Agost. En acabar es repartirà orxata i fartons a la Plaça Sant Joan de Ribera.
- 23:30 hores Actuació del Grup de teatre "Lo Nostre" d'Alfara del Patriarca, interpretant l'obra: "Tonino i el plat de figues", de Mª Pilar Calvo. Als Jardins de l'Ajuntament.

Dimarts 15

Festa de la Mare de Déu d'Agost

- 13:00 hores Volteig de Campanes.
- 19:00 hores Arreplega de les clavariesses i passacarrer per la població.
- 20:00 hores Solemne Missa de l'Assumpció de la Mare de Déu, cantada per la Coral Joan de Ribera d'Alfara del Patriarca.
- 21:00 hores Solemne Processó a la Mare de Déu, amb l'acompanyament de la Banda de l'Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca. En acabar, es dispararà un final de festa de focs d'artifici, a càrrec de la Pirotècnia de Turís.

Dimecres 16

- 22:30 hores Alfara-Rock al parking del CEU, amb els grups: Termofrigidus, Voltor, Kanyamón i Obrint Pas. Organitzat per les Filles de Maria i els Clavaris de Santa Bàrbara.

Divendres 18

Festa dels Majors

- 11:00 hores Celebració cristiana d'acció de gràcies per la vida. Missa i sacrament del confort dels malalts.
- 18:00 hores Partida de Pilota Valenciana, modalitat: Galotxa. Al carrer Maestro Palau.

- 19:00 hores Campionat de Truc al carrer Don Emilio Ramón Llín nº34 (Ca Màxim). Organitzat pels Clavaris de Santa Bàrbara.
- 20:30 hores Berenar als Jardins Municipals. Organitzat per l'Ajuntament i la Unió Democràtica, amb la participació dels festers joves i diverses associacions.
- 23:00 hores Final del Campionat de Truc. I al finalitzar aquest, es farà entrega dels premis.

Dissabte 19

Dia de la Penya Taurina

- 13:30 hores Prova de vaquetes.
- 18:00 hores Baixada de dos caixons de bous.
- 18:30 hores Vaquetes i bous en puntes.
- 22:30 hores Desfilada de la Banda de l'Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca i la Banda de la Agrupación Musical "Ciudad de Valdepeñas" per a dirigir-se als Jardins de l'Ajuntament, on oferiran el Concert de Festes.
- 24:30 hores Tres bous embolats. Ramaderia de José Vicente Machancoses de Picassent.

Dilluns 21

Festa de Sant Vicent

- 08:00 hores Despertà pels carrers del poble.
- 13:00 hores Volteig de campanes anunciant la Festa de la Mare de Déu del Rosari.
- 19:00 hores Arreplega dels festers de Sant Vicent i cercavil·la pels carrers del poble.
- 20:00 hores Missa cantada i sorteig de la imatge del sant entre els xiquets i les xiquetes incristats a la confraria.
- 21:00 hores Processó de Sant Vicent, acompanyats pel Grup de Tabaleters i Dolçainers "Els Nelos", de Vinalesa. Al finalitzar, gran final de focs d'artifici, a càrrec de la Pirotècnia de Turís.
- 22:00 hores Trasllat de la imatge de la Mare de Déu del Rosari fins al domicili del clavari major.
- 24:00 hores Grandióis espectacle de Play Back, realitzat i interpretat pels clavaris i clavariesses de Sant Vicent.

Dimarts 22

Festa de la Mare de Déu del Rosari

- 06:00 hores Cant de l'Aurora.
- 10:30 hores Animat i divertit Parc Infantil amb jocs per a tots els xiquets. Organitzat per les Filles de Maria i els clavaris de Santa Bàrbara. Als Jardins de l'Ajuntament.
- 11:00 hores Cercavil·la pels carrers del poble, replegant els clavaris, amb l'acompanyament de la Banda de l'Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca.
- 12:00 hores Missa.
- 13:00 hores Volteig de campanes anunciant la festa de la Immaculada Concepció.
- 14:00 hores Mascletà.
- 16:00 hores Continua el Parc Infantil.
- 20:00 hores Arreplega dels clavaris, acompanyats per la Banda de l'Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca.
- 21:00 hores Solemne Processó en honor a la Mare de Déu del Rosari.
- 24:00 hores Actuació de l'Orquestra "La Red". Als Jardins de l'Ajuntament.

Dimecres 23

Festa de les Filles de Maria

- 05:00 hores Cant de l'Aurora.
- 10:00 hores Arreplega de les clavariesses pels carrers del poble, amb l'acompanyament de la Banda de l'Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca.
- 11:30 hores Solemne Missa de la Inmaculada Concepció, cantada per la Coral Joan de Ribera d'Alfara del Patriarca.
- 18:00 hores Tallers infantils i contacontes als Jardins de l'Ajuntament. Organitzat pels clavaris de la Mare de Déu del Rosari.
- 20:00 hores Arreplega de les clavariesses i passacarrer pels carrers de la població.
- 21:00 hores Solemne Processó de la Inmaculada Concepció, amb la participació de la Banda de l'Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca. A continuació, Castell de Focs d'Artifici, a càrrec de la Pirotecnia de Turís.
- 22:00 hores Sopar a la fresca.
- 22:15 hores Trasllat de la imatge de Sant Bertomeu fins a la casa del clavari major, carrer Don Emilio Ramón Llín nº23.
- 23:30 hores Gran Disco-mòbil "San Miguel", on estarà garantida la diversió i la festa per als assistents, amb una gran il·luminació i so, pantalles gegants i "go-gós". Al parking del CEU.

Dijous 24

Festa de Sant Bertomeu

- 07:00 hores Despertà pels carrers del poble.
- 11:00 hores Parc infantil de "Producciones Hannah" (Fins les 20:00 hores).
- 11:00 hores Trasllat de la imatge de Sant Bertomeu fins a l'Esglesia.
- 11:30 hores Missa Solemne de Sant Bertomeu apòstol, Titular de la Parròquia i Patró del poble.
- 13:00 hores Volteig de campanes anunciant la festa de Santa Bàrbara, Patrona del poble.
- 21:00 hores Processó en honor a Sant Bertomeu.
- 22:00 hores Trasllat de la imatge de Santa Bàrbara fins a la casa del clavari major, carrer Don Emilio Ramón Llín nº 34, amb focs d'artifici i l'acompanyament de la Banda de l'Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca.
- 22:30 hores Sopar popular. Gran paella de magre amb tomata per a mil persones, tot incloent beguda i picadeta. El sopar estarà amenitzat per l'Orquestra "Iris" d'Espectáculos Merino.
- 24:00 hores Castell mixte de Focs d'Artifici, a càrrec de la Pirotecnia d'Antonio Caballer s.a.

Divendres 25

Festa de Santa Bàrbara

- 07:15 hores "Gran Despertà" per tots els carrers de la població. Al finalitzar aquesta anirem tots els clavaris a desdejunar.
- 10:00 hores Recollida dels clavaris pels carrers del poble, amb l'acompanyament de la Banda de l'Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca.
- 11:30 hores Solemne Missa en honor a la Santa Patrona.
- 14:00 hores Espectacular i grandiosa "Mascletà", a càrrec de la Pirotecnia de Caballer de Moncada.

19:30 hores Arreplega dels clavaris, amb l'acompanyament de la Banda de l'Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca.

21:00 hores Solemne Processó en honor a Santa Bàrbara, amb la participació de la Banda de l'Agrupació Municipal d'Alfara del Patriarca. al finalitzar es dispararà un Castell de Focs d'Artifici, a càrrec de la Pirotecnia de Caballer de Moncada.

22:00 hores Sopar a la fresca.

23:00 hores Cant d'albaes pels carrers de la població. Organitzat pels clavaris de la Mare de Déu del Rosari.

24:00 hores Macrodisco-mòbil "San Miguel", a càrrec de l'empresa Sagarmanta Produccions Artístiques, amb una gran il·luminació i so, pantalles gegants, "go-gós" i amb el repartiment de regals per als assistents. En el mateix acte repartirem els premis de les 24 hores de futbol-sala.

Dissabte 26

Festa de Sant Joan de Ribera

11:00 hores Missa.

20:30 hores Passacarrer de la Banda de l'Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca, arreplegant els clavaris i festers des dels domicilis dels clavaris majors.

21:00 hores Solemne Processó. Amb la participació de tots els festers d'enguany, acompanyats per la Banda de l'Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca.

22:00 hores Sopar a la fresca.

23:30 hores Nit de Disfresses. Desfilada de totes les festes d'enguany pels carrers de la població, des de la plaça de l'Esglesia fins al parking del CEU, on hi haurà una fantàstic Disco-mòbil. Organitzat per les Fillers de Maria i els Clavaris de Santa Bàrbara.

Diumenge 27

Dia Final de les Festes

18:00 hores Cabalgata final de les festes. Amb la participació de totes les agrupacions festeres.

23:00 hores Nit de cançons, organitzada per la Falla La Unió. Amb la participació dels fallers i falleres, que intepretaran les cançons de més actualitat.

Sopars a la Fresca:

Promoguts per l'Ajuntament i la falla La Unió, es faràn tres sopars a la fresca en els Jardins de l'Ajuntament, els dies assenyalats al programa de festes.

Tots poden acudir a sopar en harmonia amb el requisit de reservar taula amb antelació al casal de la falla, des d'el dia 14 fins a la vespra del sopar, de les 20:30 a les 21:30 hores.

Hi ha dues modalitats: reservar taula i cadira, o reservar també entrepans i beguda a preus populars.

Hi haurà ambientació musical.

Clavariesses de la Mare de Déu d'Agost

Clavariesses:

Mª Carmen Benitez Salmerón
Olga Castillo Rocha
Mª Jesús Lechón Castillejo
Mª Carmen March Verdeguer
Pilar Martínez García
Antonia Romero Soto

Col·laboradora:

Mª Dolores Beltran Chapa

Festers de Sant Vicent

Clavari Major:

Antonio Valencia Paris

Clavaris:

Cristina Aguirre Izquierdo
Núria Bernabé Llopis
Ana Maria Cabo Bueno
José Vicente Filiberto Albarracín
Josep Enric Galán Alfonso
Zulima García Camuñas
Pablo Martínez Catalán
Raúl Muñoz Prades

Irene Palau Sánchez
Alberto Prades Ros
Jennifer Rodríguez Aguirre
Marco Tébar Valero
Maria Trencó Romero
Borja Valera Más
Ismael Ventura González

Festers de la Mare de Déu del Rosari

Clavaris Majors:

Sonia Bailach Martí
José Ricardo De Campos Taroncher

Clavaris:

Mónica García Roncero
Juan Antonio Serra Álvarez
María Calderer Ample
Javier Ramos Solaz
Ana Camuñas González
Vicente García Palanca
Vicenta García Catalá
José Antonio Marcos Valero

Pili Trenco Polonés
José Luis García Catalá
Isabel Romero Romero
Jorge Soriano Catalá
Susana Navarro Rodríguez
José Luis Serra Álvarez
Javier Cataluña Andrés

Col·laboradors:

Merce Alemany Orts
Carlos Mas Martínez

Clavaris de Sant Bertomeu

Clavari Major:

José Vicente Cataluña Andrés

Clavaris:

José Bailach Bagues
Santiago Casans Marqués
Enrique Cuñat Pomares
Rafa Fort Marí
Vicente Huguet Berga
Rafa Marqués Brisa
José María Marqués Gascón
Carlos Marqués Sanz
Enrique Marqués Sanz
Paco Pomares Olmos
Carlos Seguí Marí

Filles de Maria

Clavariessa Major:

Mª Jesús Egea Rodado

Clavariesses:

Cristina Belenguer Marco
Vanessa Bernabé Estellés
Amparo Carrasco Morón
Mª Pilar Ferrer Suesta
Cristina García Moreno
Sandra Luján Sánchez
Inmaculada Martínez Aguilar
Noelia Morán Asenjo
Amparo Picó Navarro
Lidia Ribera Fornell

Clavaris de Santa Bàrbara

Clavari Major:

Màxim Alandes Épila

Clavaris:

Jorge Albert Bosch
Rafael Amador García
Benjamín Barrachina Pascual
David Carmona Salmerón
Felipe Cebellán López
Pau Delgado De Molina Marqués
Juan Giner Navarro
Juan Gómez Ruiz
Pedro Enrique Martín Alfonso
Luis Morelló Tomás
Victor Morente Alfonso

César Morente Alfonso
Javi Navas Fabregat
Paco Picó Navarro
Dani Rodríguez López
Israel Rodríguez Valls
Jorge Ruano García
José Ramón Sanchís Azañón
Quique Sanjuán Navarro
Sergio Valencia Cabo
Alejandro Valls Plasencia

Clavariesses de la Mare de Déu dels Desemparats

Clavariesses:

Maruja Bizquer Pérez
Remedios Cataluña Rodrigo
Mª José Ferrer Torrijos
Lola Granel Belmonte
Adela Martínez Catalá
Mª Pilar Palau Cortell
Teresa Pradas Orero
Maribel Prósper Martínez
Elena Taroncher Boira

Bodes de Plata
1981 - 2006

L'Esport és una Festa

Al llarg de tot el curs, organitzat des del servei municipal d'esports, s'han estat realitzant diversos cursos de batuka, aeròbic, step, gimnàstica de manteniment i balls de saló amb una participació molt alta de totes les edats. Es tracta d'oferir l'oportunitat de practicar alguna activitat d'exercici físic, no competitiva i informal en el sentit que no cal formar part de cap club o d'inscriure's en cap federació.

Com a final de curs vam tindre ocasió de disfrutar de varies exhibicions, en un clima de convivència i festa, tant dels grups de batuka, com dels balls de saló, en què van participar altres grups dels municipis integrats en la Mancomunitat del Carraixet en la que va constituir la 1a Trobada de Balls de Saló.

Organitzat també per la comissió d'esports de la Mancomunitat, durant el present curs s'han realitzat el viatge a la Granada, amb possibilitat de practicar l'esquí en les pistes de Sierra Nevada, el IV Fons de la Mancomunitat del Carraixet, la trobada de grups de gimnàstica per a majors que va tindre lloc a Tavernes, la trobada d'escoles de Futbol Base o el I Campionat d'Escala i Corda.

Totes estes activitats es reprendran el pròxim curs i des d'ací animem a tots els que tenen interès en la practica d'estos esports i exercicis físics a què s'inscriguen en el servei municipal d'esports en la primera setmana de setembre per a començar les activitats en la segona quinzena del mes.

Com diu el Manifest de l'esport i l'educació física (2005) signat per moltes entitats "L'esport i l'educació física constitueixen un element fonamental dels sistemes educatius, i l'hàbit universal de la seua pràctica contribuirà a crear una societat més saludable. En aquest sentit, treballarem per involucrar totes les nostres organitzacions en la promoció de l'esport i l'educació física com a mitjà corrector dels desequilibris socials propis d'una societat competitiva, destacant els seus valors d'igualtat, solidaritat i d'hàbits saludables necessaris per a dotar de qualitat de vida a la població".

Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca

Arribades aquestes dates, és per a mi un gran plaer poder dirigir-me una vegada més a tots vostres des d'aquestes línies.

L'Agrupació Musical camina a passos de gegant, doncs cada volta són més les activitats en les quals participem amb els diferents col·lectius que la conformen. Per un altra part, la Banda titular aconseguí ser la millor Banda de la Secció Tercera de la Comunitat Valenciana de 2005, raó per la qual hem estat fent actuacions durant aquest any 2006 a les tres províncies de la nostra comunitat. Per altra banda, el Grup Instrumental participa cada volta en més esdeveniments, com ara l'última Trobada de Bandes Juvenils, celebrada a Alboraià, i diferents Festivals musicals realitzats amb agrupacions de similar nivell.

El nostre objectiu és cada any poder contar-los que l'Agrupació Musical continua estant viva i treballem per que vaja cada dia a més, de forma que la gent que hui la compon se senta feliç de ser músic, i la gent que encara no pertany al col·lectiu se senta atraguda per formar part d'ell. Per això organitzem tantmateix activitats ludicomusicals, com ara una actuació realitzada el passat mes de juliol a Terra Mítica, o la visita que farem a la ciutat de

Valdepeñas, per a participar en el VIII Encontre Nacional de Bandes de Música "Ciudad del Vino" el proper mes de setembre. En esta linea hem volgut innovar, fent que enguany el Concert de Festes fora un mix de cultures, raó per la qual l'Agrupació Musical "Ciudad de Valdepeñas" col·laborarà amb la Banda de l'Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca, oferint la seua música en la primera part del ja esmentat concert.

Pert tot açò no puc fer més que sentir-me plenament orgullosa de representar hui per hui aquesta societat musical en tots els àmbits què ho requereix. Gràcies doncs als músics i al mestre Ildefonso, grans responsables i protagonistes d'aquesta bona marxa de la societat; gràcies a la Junta Directiva per treballar amb total desinterés; gràcies als socis i famílies que confien en nosaltres; gràcies a les Autoritats que ens suporten; i gràcies a la fi a tots els veïns d'Alfara que ens ajuden a avançar en este difícil camí.

Gràcies sincerament i Bones Festes Patronals

Mª Ángeles Sanfrancisco Gallego
Presidenta

Coral Joan de Ribera

Ja fa molts anys que la coral Joan de Ribera te com a principal funció participar en els oficis de la parroquia, així com en les misses de festes i bodes que ens requereixen. Com a coral també preparem concerts corals, i així tots els anys fen el concert de nadalenques i, de tant en tant, algun concert de cançons populars.

Este any ha segut un poc especial. De cara al Nadal vam preparar El Cant de la Sibil·la, un cant de llarga tradició entre els pobles de la nostra àrea cultural. Basat en una idea de Josep Marí, que feu la dramatúrgia i la direcció escènica, realitzarem el muntatge concert-dramatic, amb l'ajuda de la soprano solista Mireia Marí, Borja Valera que feia d'angelet i amb l'acompanyament musical de Belinda Caselló i la col·laboració de Bòbila Col·lectiu Cultural. Aquestos nadals el tornarem a fer.

De cara a l'estiu el director de la banda de música ens va proposar fer un concert conjunt amb les corals de Torrent del Cercle Catòlic i l'Orfeó San José de Calasanz de València. El concert consistia en una primera part de cançons de pel·lícula i una segona part de sarsuela i òpera. Tinguerem ocasió de donar-lo en Alfara, en l'Auditori de Torrent i al Palau de la Música de València que es va fer a benefici de Casal de la Pau que ha editat un CD.

Encara que pot ser sacrificat el pertanyer a la coral, si us agrada cantar, estem oberts a tots els que vullguen vindre.

Vicente Palau

Penya Taurina Alfarense

Penyistes:

Amparo Amador
Inma Cifuentes
Juan Cucha
Juanvi Deval
Ramón Górriz
Vicente Górriz
Paco Medina
Enrique Murillo
Kike Murillo
José Manuel Murillo
Lidia Ribera
Jacinto Rodríguez
Vicente Taroncher
Ivanka Taroncher
Miguel Valverde

Col·laboradors:

José Bosch
Emilia Cabo
Paquí Cabo
Enrique Doménech
José Fuentes
Concha Gabarda
José Javier García
Rafa Gasent
Bárbara Hernández
Kiko Más
Isabel Rodríguez
Alberto Ros
Paca Salmerón
Vicente Zamorano

Comissió de Bous 2005 Dia 29 de Juliol

Penyistes:

Agustín Aguirre
J.M. Albiach
José Luis Estellés
Fernando Fernández
Vicente García
Salvador González
Juan Vicente Holgado
Victor Ibáñez
Victor Martínez
Vicente Navarro
Luis Rodríguez
Jorge Ruiz
Salvador Sansilvestre

Bou CORREDOR
nº 88, guarisme 8
Ramaderia Encaste Carlos Núñez

Col·laboradors:

Miguel Ángel Albiach
Ramón Alós
Ana Arita
Ana Bijarro
Luis Biner
Vanesa Bondía
Hugo Castelló
Ximo Chisbert
Sergio Ferrer
Juan Vicente Holgado
Edu Martí
Javi Mateo
Sandra Pérez

Bou ESCANDALOSO
nº 7, guarisme 1
Ramaderia Cebada Gago

Visita del President de la Diputació

El passat mes de desembre el Senyor Fernando Giner Giner, president de la Diputació de València, va visitar la nostra població per a veure de primera mà les inversions que s'havien dut a terme en els últims anys amb la col·laboració econòmica i tècnica de la institució provincial i per a conèixer de prop nous projectes. Així va visitar les obres de la Casa de D. Emilio en el que la Diputació ha participat junt amb la Generalitat, per mitjà de dos Plans d'Obres i Servicis i la reforma del Jardí en què també ha col·laborat a través de l'empresa provincial IMELSA. Va posar també la primera pedra del Centre d'Educació Infantil 1er cicle L'Escoleta, la construcció de la qual esta inclosa en els PPOS del 2005 i 2006.

Vam tindre ocasió de parlar d'altres assumptes, principalment referits a les comunicacions i al patrimoni històric. El president ha donat un impuls a les millores de la travessia de la carretera provincial de l'avinguda del Seminari o 1er de Maig, amb la construcció de la Rotonda del camí de Rafelbunyol, incloses les millores que vam proposar com l'evacuació de pluvials i ja està a punt de licitar-se la remodelació de tota l'avinguda. Va demostrar conèixer el mal estat en què es troba El Camí de Moncada, principal via de comunicació amb València i se va comprometre que s'acabaren com més prompte millor els projectes de millora. Igualment va mostrar interès per un antic projecte de la variant de la carretera a Náquera paral·lela al barranc que esta prevista des de l'any 1987 en les Normes de Coordinació Metropolitana.

Igualment el president va ser informat de la possibilitat que el Convent de Sant Diego passe a ser de titularitat pública i va mostrar la millor disposició de la Diputació de València i seua personal per a col·laborar en seua rehabilitació i posada en ús d'este important testimoni de la història d'Alfara del Patriarca. El president va firmar en el llibre d'or amb paraules de satisfacció per allò fet i fent vots per una futura col·laboració en benefici del progrés i benestar per a tots els ciutadans d'Alfara del Patriarca.

El Manuscrit trobat a la Vila Vella

Per una sèrie de coincidències, i fonamentalment per la professionalitat del senyor Joan Antoni Vicent i Cavaller, arxiver de la Vila Vella, acaba d'ingressar en el nostre arxiu municipal un curiós document procedent de l'antiga fàbrica de la Unió Conservera i Arrossera d'Alfara del Patriarca. L'anterior propietari fou el senyor Ricardo Bailach, empleat de la conserva, que es va traslladar a la Vila Vella al casar-se i d'on va arribar a ser regidor en els anys huitanta i diputat provincial de Castelló. Al morir recentment el senyor Bailach, l'arxiver va entendre que este document hauria de ser conservat en el municipi en què es va confeccionar i el va donar sense cap contraprestació a l'ajuntament. Vaja el nostre reconeixement i gratitud des d'ací.

El text ocupa 7+95 pàgines de les quals només les primeres, que contenen l'índex de matèries, estan numerades, la resta, excepte unes poques, van sense numerar. A això cal afegir la cobertes en cartolina i quatre fulls de separació, també en cartolina, dels distints apartats. Estrictament no hi ha portada ni guardes, però la coberta dóna títol i enumera el contingut general de l'escrit. En efecte, en la coberta, manuscrit a tinta i amb distints tipus de lletra majúscula, es llig: DATOS FRUTOS (LIBRO II) que podríem identificar com a títol, -encara que en la primera pàgina de l'índex només consta FRUTOS (Libro II)-, i la relació del contingut: Denominación de conservas y datos de conservas extranjeras/ Datos del azúcar/ Mermeladas y dulces/ Jaleas. No consta l'autor ni la data de composició del text.

El fet que es denomine Libro II indica que va haver-hi un altre o altres volums de temàtica semblant que no hi ha arribat fins a nosaltres però, per una nota del present volum, podem saber que es referia al sucre, els xarops i instruments tècnics com els areòmetres i altres qüestions. Llevat que este text siga, almenys en part, transcripció o traducció d'altres textos. D'haver-se escrit altres volums, algun podria contindre dades referides a les verdures, especialment tomaca, pèsol o bajoqueta, que constituïen el gros de la fabricació de la Unió Conservera a Alfara del Patriarca.

L'autor va haver de ser un tècnic de la fàbrica que recopila informacions referents a la fabricació de conserves, mermelades i gelees de distints fruits i oferix dades tècniques sobre pesades, additius químics o naturals, instruments tècnics o normes legals de fabricació i comercialització. Oferix també, entre altres, una recepta en anglès i la corresponent traducció per a la confecció de mermelada d'albercoc mantenint les unitats mètriques del sistema britànic com a lliures i unces per al pes i pintes per a la capacitat. Les dades que arreplega de fabricacions estrangeres de conserves es referixen fonamentalment a Califòrnia i a Anglaterra. Altres dades que recopila es referixen a les produccions de l'empresa tant en Torrent, com a Alfara del Patriarca i en algun cas Rafelbunyol o Jalance. De la persona que va escriure a màquina el text cal dir que coneixia el seu ofici perquè a penes s'observen correccions i les alineacions i tabulacions estan molt ben presentades.

No hi ha data de composició però, a l'arreplegar dades de fabricació referents a l'any 1945 com a l'any més recent cal suposar que seria escrit al més prompte en 1946.

El contingut és una miscel·lània d'assumptes, tractats de forma esquemàtica, com si es tractara de resums de lectures de publicacions tècniques de la Lliga de Fabricants de Califòrnia, de l'Institut Francés de la Conserva (2) o del Boletín Oficial del Estado. A la primera part s'arreglen les distintes denominacions de les conserves vegetals d'acord amb una circular del Ministeri d'Indústria i Comerç: fruites seques, al natural, en almívar, melmelades, pasta de fruites, geles, compotes... Es fa una relació de les distintes qualitats i presentacions de les conserves als Estats Units i Anglaterra, potser com referent de la pròpia fabricació o com a dada a tindre en compte si es produïra per a l'exportació. Segueix un apartat dedicat al sucre, possiblement la part més tècnica de l'escrit, ja que explica el procés d'inversió del sucre, la seua cristal·lització i els diversos tipus de cocció mesurats amb el sacarlímetre de Baume o amb termòmetres. Resulta, com menys curiós, que es donen també trucs casolans per a determinar el grau de cocció del sucre a base de pessigar-lo amb els dits o deixar caure una gota en un got d'aigua. Este caràcter casolà o domèstic es reproduïx també en el següent capítol que fonamentalment esta dedicat a receptes diverses de melmelades i fruits confitats en què les quantitats emprades de fruita o sucre no són de cap manera industrials. Segueixen una sèrie de fixes de la fabricació de distintes melmelades d'albercoc, cabell d'àngel, pruna, poma, bresquilla, taronja amarga, pera i carn d'albercoc i codony corresponent als anys 1940-1945. Com a curiositat destaquem les distintes proves, fins a cinc, que es realitzen per a la fabricació de carn d'albercoc ataronjat en què varien les proporcions de les distintes fruites (albercoc, codony i taronja), de sucre i de coagulina. Finalment l'últim capítol esta dedicat a l'elaboració de geles amb un repertori de distintes receptes.

Per a la fabricació de les conserves s'utilitzaven fruites frescos (prunes, carabasses de cabell d'àngel, poma) o pots de polpa (taronja amarga, bresquilla). La producció es irregular i canvia molt d'any en any sense que es done raó d'això. Per exemple, i referint-nos a la melmelada d'albercoc, en 1940 es van fabricar 209.600 pots d'1/4 de quilo, 31.976 de pots de 450 g, 679 pots de 1.350 g i 1.537 de pots de 7 Kg. En 1941 es van fabricar 93.120 pots de 450 g. I en 1942 es van fabricar 33.465 pots de 450 g. Al contrari, de taronja amarga passa de 14.437 pots de 450 g en 1940 a quasi 60.000 l'any següent encara que no consten presentacions de pots d'altres pesos.

Com veuen són dades dels primers anys quaranta i de la seua lectura poden endevinar-se algunes preocupacions relacionades amb l'autarquia econòmica del moment, com la comptabilitat del sucre gastat o la preocupació per les pèrdues de fruita fresca o les males condicions en què se servixen algunes caixes de polpa de fruita amb fuites i manca de pes. Dades que, junt amb el record viu d'algunes treballadores de la fabrica, donen idea del que va poder ser l'activitat de la fabrica de conserves d'Alfara del Patriarca. Sols hem volgut donar notícia d'aquest document que ens mans dels historiadors podra servir per a millor conèixer un poble i un temps.

Enric M Cuñat

Uns apunts sobre un cartoixà insigne, Bonifaci Ferrer Miquel

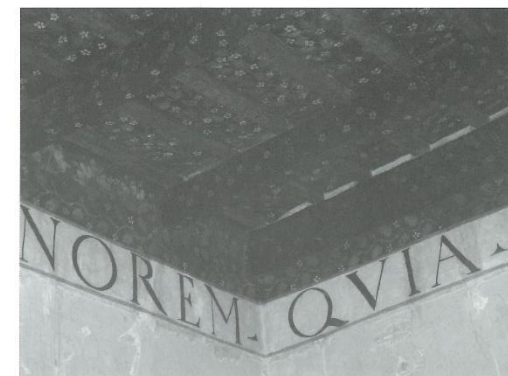
Fill del notari Guillem Ferrer i de Constança Miquel, com també Pere, Vicent, Constança, Agnès, Francesca i dos nounats difunts, tot indica que nasqué vers 1355 al carrer de la Mar de la ciutat de València. De l'any 1367 data la primera informació biogràfica coneguda que es refereix a la seua joventut; gràcies a la qual sabem era beneficiat de la Seu i de l'església capitalina de sant Tomàs. Tanmateix, sembla que després d'estudiar Gramàtica, Lògica i Arts sons pares l'enviaren, gràcies a una beca instituida pel cardenal Nicolau Caponi, cap a Perusa (Itàlia) a ampliar els estudis de Drets, lloc on tingué per mestre a Baldo degli Ubaldi; encara que aquesta estada fou bastant efímera en esclatar l'any de 1375 una sagnant revolta per part de Florència que l'obligà a tornar novament a la Corona d'Aragó.

De camí a casa recalà, segurament, a Lleida, on es graduà com a doctor en Cànons i estudià Teologia. Una vegada a València regentà una càtedra de Dret i, alhora, exercí l'advocacia fins que, poc després (1382), casà amb l'acomodada dama Jaumeta Despont. Matrimoni que, domiciliat molt a prop del Micalet, tingué una nombrosa descendència gràcies al naixement d'onze fills (dels quals solament coneixem el nom dels varons: Pau, Lluc -morts prematurament-, Joan i Francesc).

Encimbellat Bonifaci a elevats càrrecs administratius en la ciutat del Túria -de la qual arribà a ser jurat- i en el cim de la seua trajectòria professional, adquirí el 1388 el lloc d'Alfara (l'Horta Nord) a Guillem Jàfer i Violant Ripoll. No obstant això, en aquest mateix any es veié involucrat en un assumpte que causà l'indignació de Joan I durant les corts de Montsó. Fet que provocà la destitució fulminant dels representants valencians i l'apertura d'un llarg i penós procés judicial contra tots ells per part dels jurats del cap-i-casal. Plet que marcà un traumàtic punt d'inflexió en el prestigi social i en la pròpia vida familiar de Bonifaci Ferrer ja que, a partir d'aqueix moment, les desgràcies s'anaren succeint una darrere de l'altra.

Finestra Palau de la Senyoria.

Sostre Palau de la Senyoria.

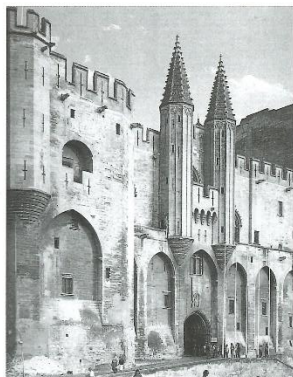
Aquest inacabable i accidentat procés judicial que es perllongà durant sis anys esgotadors s'hi afegí el traspàs de la seua muller i de les set filles. Circumstàncies que suposaren una greu crisi de valors en l'ànim de Bonifaci i que, a bon segur, contribuïren a potenciar eixa primigènia vocació religiosa que atresorava.

Així les coses, decebut del món, començà a ordenar el patrimoni familiar amb la ferma voluntat d'ingressar en Portaceli (aconsellat en última instància pel seu germà Vicent). Per la qual cosa vené Alfara a Bartomeu Cruilles -segons escritura de Jaume Vallseguer, de 17 de març de 1396, notari davant del qual es féu l'adquisició el 16 d'abril de 1388- i distribuï la seua hisenda entre son germà Pere en qualitat possiblement de marmessor, els seus fills (deixats a càrrec de sa germana Constança, muller del notari Pere de Sinya, procurador i home de confiança del seu cunyat), els necessitats, a algunes obres pïes i a la cartoixa de Serra, segons el testament que redactà el 1396 sent novici en la mateixa.

Integrat en la vida contemplativa del cenobi de la Vall de Lullén, de la seua administració es construí la capella de la Santa Creu i un magnífic retaule homònim (joia indiscutible del gòtic internacional) de mans de G. Starnina, probablement. Als tres mesos de la seua incorporació fou ordenat de totes les ordes i poc després celebrà els seus primers oficis. També va ser el mestre de l'influent Francesc Aranda fins que el 1399 ocupà el càrrec de procurador i, ben aviat, el de prior de la casa del Camp de Túria.

Retaule de Bonifaci Ferrer Starnina. Museu de BBAA. València

Palau dels Papes. Avinyó

Tanmateix, a principis de 1400 marxà cap a la Grande Chartreuse (Grenoble) per tal d'assistir al capítol general de l'Orde. De tornada visità Benet XIII, aleshores pres a Avinyó, amb qui li unia una certa amistat des dels temps en què l'aragonés fou canonge de la seu de València i, a causa de l'obediència que li devia, acceptà ser el seu ambaixador a la cort del rei de França Carles VI per tal d'obtenir l'alliberament (finalment aconseguí el 1403 per mitjà d'una fugida consentida pel rei Martí).

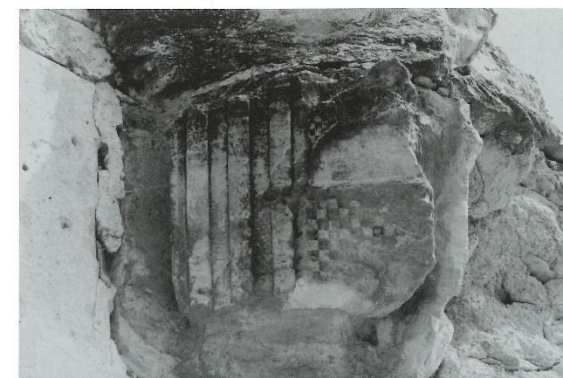
Arribat el 1402, després d'assistir a tres Capítols Generals en la casa mare, fou escollit com a Prior General de l'Orde Cartoixà. Dignitat que exercí en la fundació del Delfinat des de 1403 fins 1408. En aquesta data el papa Luna convocà els seus partidaris a Perpinyà per tal d'estudiar una postura conjunta favorable als seus interessos respecte al Cisma de l'Església, ja que des del Concili de Pisa es tractava de solucionar la bicefàlia del solí pontifici. El 1409 la delegació partidària del prelat, en la qual viatjava fra Bonifaci Ferrer, arribà a la ciutat transalpina just a temps de triar un tercer papa en discòrdia que, malauradament, encara empitjorava més la situació.

Aquesta divisió traumàtica del cristianisme en res no afavoria tampoc la unitat de l'orde de sant Bru, doncs també estava fragmentat en dues obediències. Amb tot, el sentit de la responsabilitat d'ambdós priors generals cartoixans (fra Esteve Maconi i el pare Bonifaci) els dugué a renunciar simultàniament a les seues dignitats el 1410 i, amb aquest acte, facilitar l'elecció d'un únic rector -encara que la veritable unitat de la Cartoixa no es certificà fins 1419, gràcies als oficis del saguntí també profes de Portaceli, fra Francesc Maresme.

Gran Cartoixa, Grenoble

Quan Benet XIII s'enterà de l'acció del cartoixà el va recriminar i l'obligà a desdir-se, amb la qual cosa -i l'expedició de sengles butles pontificies- tornava a ser en la pràctica general de l'Orde (almenys d'una part de les cartoixes) amb seu a Valldecríst. Circumstància que, per altra banda, contrarià a Grenoble.

Escut porta Temple Major, Cartoixa de Valldecríst. Altura

Quan tot indicava que Bonifaci trobaria l'assossec definitiu a la fundació de la Vall de Cànoves, marxà el 1412 com a delegat del regne de València cap a Casp, on s'anava a debatre la successió a la Corona d'Aragó i a materialitzar-se la posterior elecció del Trastàmara Ferran d'Antequera.

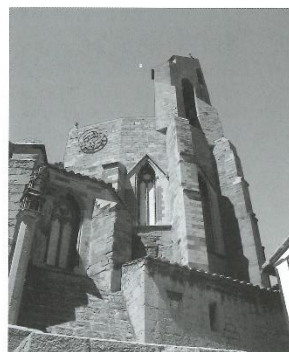
Església de Sant Martí, Cartoixa de Valldecrist. Altura

Mentrestant, l'únic fill que li quedava al nostre protagonista (Joan) entrà com a conventual en la cartoixa d'Altura, coincidint conseqüentment amb son pare. Amb tot, sembla que en aquests anys Bonifaci residia tant a Portaceli (d'on era profés) com a Valldecrist (seu del generalat).

L'última acció de rellevància en què va haver de participar (juntament amb Ferran I i Vicent Ferrer) es documenta a Morella i sembla que fou l'intent de capgirar a Benet XIII perquè renunciara a la tiara papal en benefici de la unitat de l'Església. La reiterada tossudesesa de l'aragonés acabà per trastornar-los a tots, ocasionant la definitiva retirada de l'obediència el 1416.

Església Nostra Senyora dels Àngels
Cartoixa de Valldecrist. Altura

Arxiprestat de Santa Maria. Morella

Precisament l'any de la retirada definitiva de Bonifaci Ferrer al silenci conventual del complex de l'Alt Palància, on morí el 27 d'abril de 1417, encara que la data més fiable assenyala el dia 29.

Respecte a la seua obra literària, sembla que no res del que va escriure es conserva en els dispersos arxius i biblioteques de les fundacions de Portaceli i Valldecrist (ignorem què pogué deixar en la casa matriu de l'Orde). Tanmateix si es conèix part de la seua correspondència i alguns dels seus manuscrits senyers –cabdals per tal de fer-nos un idea de la seua extraordinària personalitat–, els quals a continuació relacionem: De Schismate Pisano (1410), apologia que respon a l'obra de Dom Guillem de la Motte, en què acusava el valencià de desdir-se de l'abdicació del generalat el 1410 i que, a més, pretenia atraure els cartoixans a l'obediència de Benet XIII; De Passione Domini; Quare Cartusienses non comedant carnes; Libellus ostendens quod ad probandum sanctitatem et pietatem Ordinis non est necessarium quod dictus Ordo habeat sanctos canonizatos, vel quod in eodem Ordine fiant miracula, sicut fit in caeteris Ordinibus probatae religionis; De approbatione et confirmatione Carthusiae; Tractatus de Caeremoniis Monachorum Carthusiensium; Ordinatio facta per reverendissimum in Christo Patrem dominum Bonifacium, priorem Carthusiae de Novitio inducendo in Coellam; De aegrotis visitandis et defunctorum sepultura iuxta ritum FF. Carthusiensium; Notae super Foris Regni Valentiae; Gojos del Roser; Relatio itineris Bonifacii Ferrerii et D.D. Petri archiepiscopi Tarraconensis....

Malauradament cap obra fou impressa posteriorment, fet que l'important historiògraf cartoixà del sis-cents Joan Baptista Civera justifica dient que "... a los Cartuxos está vinculado el olvido". Tot i això, una altra obra senyera tradicionalment atribuïda a fra Bonifaci –malgrat els raonables dubtes que suscita en Civera– arribà a ser impressa; ens referim a la Bíblia Valenciana (1477-78) [realitzada pels amanuenses de Portaceli entre 1396 i 1402], primer llibre sagrat traduït a una llengua romanç del qual se'n conserva únicament el colofó. Text que refereix el següent tenor: " Gracies infinides sein fetes al omnipotent nostre Jesu crist: e ala humil e sacratissima verge maria mare sua. Acaba la biblia molt vera e catholica: treta d'una biblia del noble mossen begenguer vives de boil cavaller: la qual fon treballada de aquella propria que fon arromançada en lo monastir de portaceli de lengua latina en la nostra valenciana per lo molt reverend micer bonifaci ferrer doctor en cascun dret e en facultat de sacra teologia ...".

Albert Ferrer Orts

Aquest és un extracte de l'article "L'esplendor de Portaceli i Valldecrist al s. XV. Unes notes sobre Bonifaci Ferrer", en premsa.

Reculls Literaris

Colors del Verd

En presència de plantes familiars com d'altres objectes coneguts des de fa molt de temps acabem no pensant en res. I què és veure sense pensar?", escrivia Goethe en la Història dels meus estudis botànics. I això rumiava jo aquest dies d'estiu vora un canyar preciós: a força de coneguda, la canya desapareix de les nostres percepcions, es converteix en un element més del paisatge, fins a perdre tota importància. Al caixer d'un riu, o als marges d'un barranc, el canyar creix robust i invencible, amb una energia que no sembla d'aquesta terra.

Is botànics mantenen que la canya no és autòctona, que cal buscar-ne la procedència a l'Àsia, on coexisteix amb altres espècies. La donax de Dioscòrides o l'arundo de Teofrast ens és pròpia de generacions i generacions, i, tanmateix, encara evoca en la seua naturalesa el seu origen estranger, una pompositat exòtica, a mig camí entre flatulències tropical i una postal xinesa. Quan en un camp de tarongers sobresurt al fons un canyar, el contrast és sublim: el verd - fonce diria un francès - de les fulles dels tarongers crea un marc inmillorable perquè el verd grisenc, esblaimat, i rematat al final per la inflorescència daurada i carmesí, es destaque amb tota la seua ufanor.

Sovint, més enllà, un mas, amb pins i palmeres, arredoneix la cúpula de verds: el verd brillant del pi, com si duguera una punta de vernís; el verd vibrant de les palmeres, que sotja les mudances de la llum. De vegades, el vent fa que les fulles tremolen amb un soroll sedasser i les canyes es refreguen les unes a les altres amb uns característics colpetes metal·lics. Al País Valencià, es diu "armar un canyaret" quan es produeix un avalot, i pot ser l'origen de l'expressió cal buscar-lo en la facilitat que té el canyar a deixar-se sacsejar pel vent i originar una dansa estranya, amb una gràcia indolent i llarga. I allí, assegut vora el canyar, pensava com tarongers i canyars, vinguts tots d'Àsia, s'havien retrobat casualment. El vent de llevant balancejava el canyar lentament, amb una dolça delectança, com un meravellós i imponent sonall, i convidava a no pensar en res més.

La Metamorfosi del Xiprer

Fou Ovidi el primer a explicar per què el xiprer representa el dol, el dolor inconsolable. Segons narra en les seues Metamorfosis, un xicot anomenat Ciparisso, d'una extraordinària bellesa i estimat per Apol·lo, vivia al bosc amb l'única companyia d'un gran cèrvol domesticat. Un dia que anava de caça va errar una de les seues fletxes, amb la mala fortuna de ferir de mort el seu cèrvol estimat. Inconsolable va decidir suïcidar-se i va demanar als déus que les seues llàgrimes fluïren eternament. Ells, amatents i entenedits pel seu dolor, el transformaren en xiprer, l'arbre de la tristesa.

Convindreu que la història és d'una delicadesa exquisida, però com totes les mitologies resulta absolutament inaferrable. L'home, no sé per quin extrany motiu, sempre ha buscat en aquest arbre, d'una bellesa i elegància excelses, una connexió transcendent amb els misteris de la religió. És l'arbre del recolliment, de la meditació, dels miracles. Segons uns autors, amb la fusta de xiprers va ser construïda l'Arca de Noè, i segons uns altres el xiprer és un arbre sagrat perquè la seua ombra "és com l'espectre d'una flama morta". Ningú no parla de la bellesa senzilla, clàssica, que traspuja per tota la seua superfície i que delecta la vista i l'ànima. "Enhiesto surtidor de sombra y sueño" escriu Gerardo Diego, i el nostre poeta Costa i Llobera encara es manifesta més trist i eloqüent: "Quan la claror darrera/ daura'ls penyals ab moridora ullada/.../llavors ran de l'ermita/ baix del ciprer m'assec; y en aquell'hora /de tendresa infinita,/se'n venen mos records, y mon cor plora".

Pors i somnis són els elements recurrents que envolten la figura del xiprer. Tan sols Santiago Rusiñol, que tantes vegades va pintar en els seus jardins aquests arbres, aconsegueix superar el tòpic del xiprer mortuori, i en Coses viscudes escriu alguna de les seues línies més belles: "A Itàlia, quan els xiprers enfonsen les seues arrels en la terra, hi troben trossos d'estàtues i fragments de capitells; en lloc de capes geològiques, hi troben capes de temps passats i de civilitzacions caigudes; per això s'enfilen alts i esvelts com les columnes que els donen vida". I és que els xiprers d'Itàlia - aquells xiprers colossals de Villa Adriana o de Villa d'Este, a Tivoli - són alguna cosa més que un ornament vegetal. A Itàlia, el relat mític d'Ovidi sembla possible, però la metamorfosi no és la del jove Ciparisso, sinó la d'alguna estatua grega ensorrada i llargament oblidada, que troba en la fusta noble del xiprer l'última oportunitat per anunciar als homes el misatge i la joia del classicisme.

El Vici de Borja Papa

J"Jo estic enamorat de les figueres", escriu Joan Veny al pròleg del llibre *Les figueres mallorquines*. "Admir la rotunditat de la seva capçada estival i la blanca nuditat hivernenca, com l'esbós d'un poema, que quallarà en la densitat ufanosa del seu fullam i la dolçor del seu fruit". Sempre que es parla de la figuera, els sentinents es manifesten romànticament, ensucrats i lírics, projectats sobre tots els fonaments del benestar i la felicitat humanes. "La figuera és l'arbre de la pompa verda i del goig de viure" deia Rovira i Virgili, més barroc encara. Per això no es estrany que el llibre *Les figueres mallorquines* de Josep Roselló, Joan Rallo i Josep Sacarés, estiga realitzat amb aquesta profunda estima, amb aquest goig de viure. És una veritable delícia la descripció que fan de cadascuna de les varietats, dels malnoms que han originat, dels topònims que es troben a l'illa, o fins i tot de la transcendència d'aquest arbre en el cançoner tradicional.

*C*uriosament, entre les varietats més apreciades a Mallorca es destaca la figuera de Burjassot. Asseguren que abans tota l'horta de València era plena d'aquestes figueres, en les seues dues variants, la negra i la blanca. I aquest fet encara roman en la dita tòpica: "Valencia n'esta voltada/de figueres Burjassots,/encara no estan madures/se les mengen los capsots". Escolano comenta que aquestes figues eren tan bones que Alexandre VI, quan va ser nomenat Papa, va ordenar plantar-ne a Roma, fins a l'extrem que els romans les anomenaven fichi Borjati, en una divertida confusió entre el nom de la família papal i el topònim valencià. Ara, a l'horta de Valencia, ja no hi queden pràcticament figueres. Com em deia un llaurador de Benicalap, "les medecines del camp les han mort". Ni tampoc queden capsots, aquells pardalots de pic gros, enamorats de les figueres de Burjassot.

Martí Domínguez Romero
Del llibre *Bestiari*
València, 2000
Amb l'amable autorització de l'autor

Poemes

Els Fruits

Encara no ha començat a clarejar,
però un aire fresc, carregat de salobre
recorre la platja i anuncia els rosats dits
de l'alba. Ara, en la penombra dels minuts
que la precendeixen, els dies passats
em retornen perfumats a la memòria.
I comença un interrogant de gran durada.
On està la veritat de la mar?
La mar creix i surt de la platja.
Hi ha una exigència d'aigua infinita
dintre nostre, que traspassa l'horitzó.
El nostre viaxell no pot descarregar al port.
Encara hem de conquerir les empentes de les ones
i esperar la caiguda dels murs i les fronteres.
I l'hora en què les barques tornen al port,
serà el moment, de peixos i gavines,
de tocar la sorra amb els peus, algunes vegades.
Sols de tant en tant algú et recorda
que el Nord és el teu desig,
i entre vaivens i vaivens,
entenem que cap mar pot abastar
tot el que l'home ha viscut en el fons del seu ser.

Alçar-se

Aquest capvespre la boira s'acosta redolant
des del cel, com si volgués sorprendre't
o atrapar-te amb la seua espessor,
Tu vas cap un rectangle de llum,
bategant la plos aturada als porus
enterrats, en la fondària de les hores
d'una mar que creix i decreix.
A cada pas, refàs els sentits,
el llamp de les paraules.
Per arribar a la darrera illa,
llances la xarxa de les venes a l'alba,
adelerat d'un espai minúscul a l'horitzó.
Només iniciis la desfilada de les imatges,
la boira s'ha desfet
i navegues, de nou, vent en popa,
defugint de la terra del no-res.

L'Abufera

Fou com si escriuret retornara als meus ulls
l'Albufera, poblada únicament per nosaltres.
Aquell paisatge que s'enllaça amb la mar.
Els pinars, es dunes, els ànecs i les gavines
sobre els canyars o vora l'aigua, tan profunda
com els anhels, tan quieta com els teus silencis.

Aquel dia oblidí l'única veritat possible,
el batec dels porus quan t'observava caminant
entre els pins, solitari i tan aïllat com jo,
desconeguts tots dos els nostres ulls.

Alcapvespre el sol queia amb l'harmonia
dels colors. El pes de la llum formava angles
sobre el llac i el vol dels ocells. Nosaltres
sortiem de la pell per lliscar entremig
de les bandades i els tuls dels cotó-en-pèls.

Dibuixava alguns mots entre les cordes
per tal de dir-te'ls tímidament com un eco
de certes esperades qua sèiem a la barca.
Amarats d'un univers ple de preguntes, investigadors
i conqueridors de tantes meravelles. Volíem
que la vida fos això: instants dins l'infinít
El sol caigué evaporant les imatges, el llums
començaren a encendre's com una trencadissa
pluja de focs al voltant del llac. Nosaltres, encisats
de tendresa i seduïts per la Mare, retornàrem a casa.

Maria Carme Arnau i Orts

Del poemari "Totes les mars són una sola". Premi de creació poètica de
Paiporta, convocat per l'Ajuntament de Paiporta i Tàdem edicions.

D'aquest llibre des festes
publicat per l'Ajuntament d'Alfara del Patriarca
s'han imprés mil exemplars.
La coberta i els motius florals de les planes interiors
són una transformació de dibuixos
de William Kilburn (Anglaterra 1745-1818).
Els treballs de composició i maquetació
els ha fet Mark Edicions
que ha estat responsable de la impressió
acabada el 31 de Juliol de MMVI
festa de Sant Ignasi de Loiola,
en el 450 Aniversari de la seua mort.

**AJUNTAMENT
D'ALFARA DEL PATRIARCA**

**mancomunitat
CARRAIXET**

**GENERALITAT
VALENCIANA**
CONSELLERIA DE CULTURA,
EDUCACIÓ I ESPORT

